

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVACIYA
VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi: № BD.24/4-10/1.18
2024 yil "12" 08

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti
rektori O.A. Ataniyazov
2024 yil



PATOLOGIK ANATOMIYA
MODUL DASTURI

Bilim sohasi: 900000 - Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi: 910000 - Sog'liqni saqlash
Ta'lim yo'nalishi: 60910600 - Tibbiy - biologiya

NUKUS -2024

| Fan/modul kodi | O'quv yili 2024/2025 | Semestr V | Kreditlar 2 | | | |
|----------------|--------------------------------|--|------------------------------|--|---------------------------|--|
| Fan/modul turi | Ta'lim turi rus, qoraqalpog | | Haftadagi dars soatlari 2 | | | |
| Majburiy | Fanning nomi | Auditoriya mashg' ulotlari (soat) | Mustaqil ta'lim (soat) | Laborat oriya mashg' ulotlari (soat) | Jami yuklama (soat) | |
| | Patologik anatomiya | 30 | 30 | - | 60 | |

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni.

Ushbu modul dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standartlari va bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayoniga tadbir etib, talabani nazariy ma'lumotidan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bajarishga o'tgach va o'rnatilgan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan uyg'unlashtirgan holda mustaqil ravishda kasalliklarning etiologiya va patogenezini aniqlash uchun zamin yaratib beradi. Dasturning maqsad va vazifalarini yechimi yakunida talaba patologiya moduli dan olgan bilim va amaliy ko'nikmalarni klinik amaliyotda uyg'unlashtirib, yetuk, raqobatbardosh, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lgan umumiy amaliyot shifokori bo'lib shakllanadi.

Mazkur modulga o'quv rejadagi biologiya, odam anatomiyasi, normal fiziologiya, biokimyo, modullari nazariy zamin bo'lib xizmat qilsa, terapiya, kardiologiya, urologiya, ginekologiya va boshqa klinik modullarga patologiya moduli nazariy zamin bo'lib xizmat qiladi. Talaba patologiya moduli o'rganishda biologiya, gistologiya, genetika, normal fiziologiya, biokimyo va boshqa modullardan egallagan bilimlarga asoslanadi.

Ushbu namunaviy dastur modulning tarixi va rivojlanish tendentsiyasi, istiqbolli masalalarini qamraydi, inson organizmida kasallikni rivojlantiruvchi etiologik

omillar, klassifikatsiyasi, ularning organizm bilan o'zaro munosabati, hamda bo'lg'usi umumiy amaliyot shifokorlarida kasallikning etiologik omillarini aniqlash, tashxis qo'yish va belgilarini asoslash uchun nazariy zamin yaratib beradi, shuningdek, talabalarda klinik fikrlash ko'nikmasini shakllantiradi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

V semestr

1-mavzu. Qon kasalliklari.

Oq qon tanachalari, limfa tugunlari, taloq va timus kasalliklari. Leykozlar. Limfadenitlar. Splenomegaliya. Taloqning tug'ma anomaliyalari va o'smalari. Timusning rivojlanish buzilishlari. Qizil qon tanachalari kasalliklari va qon ketish buzilishlari. Anemiya. Gemorragik diatezlar. Disseminirlangan tomir ichi ivishi (DVS). Transfuzion asoratlari.

2-mavzu. O'pka kasalliklari.

O'pka patologiyasi. Tug'ma anomaliyalar. O'tkir respirator distress sindromi. Obstruktiv va restriktiv kasalliklar. O'smalar. Tomir kasalliklari. O'pka infeksiyalari. O'pka transplantatsiyasi. O'smalar. Plevra kasalliklari.

3-mavzu. jinsiy a'zolar kasalliklari. Endokrin a'zolari kasalliklari.

Ertaklar jinsiy azolari kasalliklari. Ayollar jinsiy azolari kasalliklari. Infeksiyalar. Vulva, qin, bachadon bo'yni va tanasi, naychalar va tuxumdondar patologiyalari. Gestasiya va placentatsiya buzilishlari. Ko'krak bezlari kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalari. Yallig'lanish va o'sma kasalliklari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar.

V semestr

1. **Qon kasalliklari.** Oq qon tanachalari, limfa tugunlari, taloq va timus kasalliklari. Leykozlar. Limfadenitlar. Splenomegaliya. Taloqning tug'ma anomaliyalari va o'smalari. Timusning rivojlanish buzilishlari.
2. **Qizil qon tanachalari kasalliklari va qon ketish buzilishlari.** Anemiya. Gemorragik diatezlar. Disseminirlangan tomir ichi ivishi (DVS). Transfuzion asoratlari.
3. **O'pka kasalliklari.** O'pka patologiyasi. Tug'ma anomaliyalar. O'tkir respirator distress sindromi. Obstruktiv va restriktiv kasalliklar. O'smalar.
4. **Tomir kasalliklari.** O'pka infeksiyalari. O'pka transplantatsiyasi.

- O'smalar. Plevra kasalliklari.
- Oshqozon-ichak trakti patologiyalari. Tug'ma anomaliyalar. Ezofageit. Oshqozon-ichak gastritlar. Oshqozon polipozlari va o'smalari. Ichak ishemik kasalligi. Malabsorbsiya va diarreya. Infektsion enterokolitlar. Ichak o'smalari.
 - Jigar kasalliklari.** Jigar va o't yo'llari patologiyasi. Jigar kasalliklari haqida umumiy ma'lumotlar. Infektsion kasalliklar (virusli, bakterial, parazitlar (gepatitlar). Jigami toksik va dori vositalari ta'sirida zararlanishi. Jigar o'smalari.
 - Buyrak kasalliklari.** Buyrak kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalar. Glomerulopatiyalar. Tubulointerstitsial kasalliklar. Buyrak o'smalari. Obstruktiv urinopatiya. Silydik ajratish trakti kasalliklari.
 - Jinsiy a'zolari kasalliklari.** Erkaklar jinsiy azolari kasalliklari. Ayollar jinsiy azolari kasalliklari. Infeksiyalar. Vulva, qin, bachadon bo'yni va tanasi, naychalar va tuxumdonlar patologiyalari. Gestatsiya va placentatsiya buzilishlari. Ko'krak bezi kasalliklari. Rivojlanish anomaliyalari. Yallig'lanish va o'sma kasalliklari.
 - Endokrin a'zolari kasalliklari.** Qalqonsimon bezni kasalliklari. Bo'g'oq-klassifikatsiyasi, patologik anatomiyasi. Qandli diabet, klassifikatsiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, asoratlari. Gipofiz o'smalari. Buyrak ushi bezi kasalliklari.
- Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar**
- 1-mavzu. Gistologik preparatlarni gematoksilin va ezoin boyash texnikasi.
 - 2-mavzu. Gistoximoviy tekshirish usullar to'g'risida umumiy tushuncha.
 - 3-mavzu. Gistologik preparatlarni interpretaatsiyasi.
- Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatma**
- Fan bo'yicha kurs ishi namunaviy o'quv reja da rejalashtirilmagan.
- IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarini tashkil etish bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar**
- Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining mavzulari:**
- V semester**
1. Oshqozon yara kasalligi etiopatogenezi.
 2. Tasodifiy yurakdan o'tim sindromi.
 3. Kardiomopatiyalar.
 4. Prion kasalliklari.

4

5. O't-tosh kasalligi.
6. Onalar o'limi.
7. Yuqumli kasalliklarni patogenez.
8. Sepsis.
9. Ko'z to'r pardasi degenerativ kasalliklari.
10. Nerv sistemaning degenerativ kasalliklari.
11. Orbita funksional anatomiyasi. O'smalari. Kon'yunktiva, sklera va shox pardasi anatomiyasi va kasalliklari.
12. Uveit. Katarakta. Retinopatiyalar. To'r parda o'smalari. Ko'ruv nerv patologiyalari.
13. Suyak o'smalari. Artrozlar va artritlar. Bo'g'imlar o'smalari. YUmshoq to'qimalar o'smalari.
14. Periferik nervlarni shikastlanishi umumiy turlari neyropatiyalar. Neyromuskulyar tushlarini kasalliklari.
15. Skelet mushaklar kasalliklari: atrofiyasi, yallig'lanishi, miopatiyalar. Periferik nerv o'smalari.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining shakllari:

- Patologik anatomiya moduli bo'yicha tavsiya etilayotgan mustaqil ishlar moduli tizimida turli xil shaklda amalga oshiriladi:
- berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash;
 - modulning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va ma'ruzalar qilish;
 - ilmiy maqola, anjumaniga ma'ruza tezislarni tayyorlash;
 - vaziyatli va klinik muammolarga yo'naltirilgan vaziyatli masalalar yechish;
 - keys (real klinik vaziyatlar va klinik vaziyatli masalalar asosida case-study) yechish;
 - grafik organayzerlash ishlab chiqish va to'ldirish;
 - krossvordlar tuzish va yechish;
 - prezentatsiya va videoroliklar tayyorlash hamda mustakil ish jarayonida keng qo'llash va h.k.

V. Ta'lim natijalari/ Kasbiy kompetencyalari.

Talaba bilishi kerak:

- berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash;
- modulning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va ma'ruzalar qilish;
- ilmiy maqola, anjumaniga ma'ruza tezislarni tayyorlash;

5

| | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> – vaziyatli va klinik muammolarga yo‘nalitirgan vaziyatli masalalar yechish; – keys (real klinik vaziyatlar va klinik vaziyatli masalalar asosida case-study) yechish; – grafik organayzerlar ishlab chiqish va to‘ldirish; – krossordlar tuzish va yechish; – prezentatsiya va videoroliklar | |
| <p>VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma’ruzalar • Interfaolpedagogik texnologiyalar • Seminarlar (test yechish, savol-javoblar) • Guruxlardaishlash • Taqdimotlarniqilish • Individual loyiholar • Jamoabulbirlashvahamiyoqilishuchunloyholar | |
| <p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar.</p> <p>Joriy, oralq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat buyicha topshiriqlarni muvaffaqiyatli topshirish</p> <p>Patologik anatomiya moduli bo‘yicha kurs ishi modul dasturida ko‘zda tutilmagan.</p> <p>Modul bo‘yicha talabalar bilimni nazorat qilish turlari va baholash mezonlari</p> <p>Patologik anatomiya moduli bo‘yicha nazorat turlari va baholash mezonlari</p> <p>haqidagi ma’lumot modul bo‘yicha birinchi mashg‘ulotda talabalar e’lon qilinadi. Talabalarining modul bo‘yicha o‘zlashtirish darajasining Davlat ta’lim standartlariga muvofiqligini ta’minlash uchun quyidagi nazorat turlari o‘tkaziladi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - joriy nazorat (JN); - oralq nazorat(ON); - yakuniy nazorat (YAN) <p>Modulga ajratilgan 2,0 kreditni talaba JN davomida yig‘adi.</p> | <p>JORIY NAZORAT (JN)</p> <p>Joriy nazoratda talabaning modul mavzulari bo‘yicha bilim, amaliy</p> |

| | |
|--|---|
| <p>ko‘nikma va kompetensiyalarni egallash darajasini aniqlash va baholab borish</p> <p>ko‘zda tutiladi. Patologik anatomiya moduli bo‘yicha JN og‘zaki, o‘rgatuvchi-nazorat testlari, targetma materiallari bilan ishlash, vaziyatli masalalar,</p> <p>makro va mikropreparatlarni kurib ma’lumotlarini o‘rganish, amaliy ko‘nikmalarni qadamma-qadam bajarish. uyga berilgan vazifalarni tekshirish</p> <p>va shu kabi boshqa shakllarda o‘tkazilishi mumkin.</p> <p>Baholashda talabaning bilim darajasi, amaliy mashg‘ulot materiallarini o‘zlashtirishi, nazariy material muhokamasida va ta’limning interaktiv usullarida ishtirokining faollik darajasi, shuningdek, amaliy bilim va ko‘nikmalarni o‘zlashtirish darajasi, kompetensiyalarni egallash (ya’ni nazariy, analitik va amaliy yondoshuvlar) hisobga olinadi.</p> <p>Har bir mashg‘ulotda barcha talabalar baholanishi shart. Maksimal ball</p> <p>100, o‘tish bali 55 ball. Joriy nazoratda talabalar bilimni ta’lim modeliga asoslangan holda quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi: nazariy va amaliy qism (50:50).</p> <p>Joriy nazorat uchun ajratilgan 6,0 kredit semestrlar bo‘yicha quyidagicha taqsimlanadi:</p> <p>5-semestr –2,0 kredit</p> <p>Joriy nazorat – 2,0 kredit;</p> <p>YAKUNIY nazorat – 0 (o‘tilishi majburiy)</p> <p>Talaba 5 semestrda belgilangan kreditlarni to‘plagandan keyin semestr yakunida sinovli vazifani topshiradi va o‘tish (saralash) ballidan o‘tsagina</p> <p>keyingi semestrga o‘tadi. Talaba belgilangan kreditlarni to‘plagandan keyin</p> <p>semestr yakunida YAN (sinov)ga kiritiladi.</p> <p>Joriy nazoratda saralash (o‘tish) ballidan kam ball to‘plagan va uzrli sabablarga ko‘ra nazoratlarda qatnasha olmagan talabaga qayta topshirish uchun,</p> <p>navbatdagi shu nazorat turigacha, so‘nggi joriy nazorat uchun yakuniy</p> <p>nazoratgacha bo‘lgan muddat beriladi.</p> | <p>Modul bo‘yicha talaba reytingi quyidagicha aniqlanadi:</p> |
|--|---|

| Bal | ECT | ECTS ning tarifi | Bah |
|--------|-----|---|-----|
| 1 | S | | 0 |
| 86-100 | A | «a lo»-a lo natija, minim al harolik lar bilan Modul dasturining barcha bo'limlari bo'yicha tizimi, tola va chuqur bilimga ega bo'lishi, zarur dalillar bilan asoslay uishi; mavzuning ishvaariy qism savollariga toliq va to'g'ri javob. javob dastur me yoridan yuqori, qo'shimcha adabiyotlardan foydalangan holda yuqori sifatda va ijodiy yondoshgan holda berilgan. Tolaba mavzu muhokamasi, munozaralarda faol qatnashadi, o'zlar fikrini himoya qila biladi. Interfaol o'yinlarda faol va ijodiy qatnashadi- tolaba turli materiallarni biladi va aytib bera uadi hamda toshavvurga ega bo'ladi. laboratoriya ichlarini toliq bojaradi, reaksiyalarni yozadi, kerakli xulosalarni chiqaradi. modulning to'yanch tushunchalarini bilishi va uni qisqa vaqt ichida ilmiy va amaliy masalalarni echishda katta to'vovqali qollay uishi; amaliy rudalarikmalarni mustaqil ravishda toliq bojara uishi (sifat va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni toliq egallashi; amaliy masalalarni qisqa, asoslangan va ratsional ravishda hol etishi; modul dasturida tavsiya etilgan asosiy va qo'shimcha adabiyotlarni toliq va chuqur o'zlashtirishi; modul bo'yicha ishvaariyalar, konsepsiyalar va yonalishlar mohiyatini anglash, o'g'rlarga tanqidiy baho berish va boshqa modullar ilmiy yutuqlarini qollay uishi; ishvaariy va amaliy mashg'ulolarda sanamun semestr mohaynida ijodiy va mustaqil qatnashishi, guruhl muhokamalarda faol bo'lishi. | 5 |

| 81-85 | B | | vazifalarni bojarishda yuqori madaniyat dorajasiga ega bo'lishi lozim; | 4 | Yaxshi |
|-------|---|---|--|---|--------|
| | | «juda yaxshi»- olovad an yuqori natija, ayrim Modul dasturining barcha bo'limlari bo'yicha tizimi, tola va chuqur bilimga ega bo'lishi, zarur dalillar bilan asoslay uishi; tolaba o'rganilayotgan mavzularni oloqadorligini bilish hamda materialni tavsiyay uish rudalarikmasiga ega bo'lishi bilan bitagalkida, berilgan savollarni bita - bitalariga oloqadorligini ochib bergan holda javob beradi, o'rganilayotgan ishvaariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lay uadi va mustaqil mushohada qila uadi; bilim va rudalarikmalar mundarijaini tadbiq qila uish mahorati, yozib uish va eshlab qo'lish faoliyatini amalga oshradi, bilimlarni amaliyotda qollay uadi; tolaba mashg'ulotlarga toyyorlangan, dasturiy materiallarni biladi, mohiyatini tushunadi va toshavvurga ega. laboratoriya ichlarini bojaradi, reaksiyalarni yozadi, kerakli xulosalarni chiqaradi. o'zlar fikrini isbotlashda yoki boshqa ishvaariy materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta uishi; modulning to'yanch tushunchalarini bilishi, qisqa vaqt ichida ilmiy va kasbiy vazifalarni qo'yish hamda hol qilishda undan unumli foydalanishi; standart vaziyatlarda muammolarni o'quv dasturi doirasida mustaqil hol qila uishi; amaliy rudalarikmalarni mustaqil ravishda toliq bojara uishi (sifat va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni toliq egallashi; amaliy mashg'ulotlarda normativ - huquqiy hujjatlarni yaxshi bilishini namoyish qilishi. | | | |

| | | | |
|-------|---|--|--|
| | | uchtarbu bilimlarni yangi vaziyatlarda tóg'ri (lekin doim ham ratsional emlikas) qóllay ushi, bojarilgan ich natijalarini etarli dorajada rostiniylashitra umaganligi; modul dasturida tavsiya qilingan asosiy adabiyotlarni o'zlarlashitirishi; o'rganilayotgan modul bóyicha ishvariylar, konsepsiyalar va yónalishlar mohiyatini anglay ushi va o'g'liarga tanqidiy baho berichi; ishvariylar va amaliy mashg'ulotlarda sanamun semestr mobaynida ijodiy va mustaqil qamashishi, guruhli muhokamalarda faol bólishi, vazifalarni bojarishda mosuvo yaxshi madaniyat dorajasiga ega bólishi lozim; | |
| 71-80 | C | «yaxshi» olovac ha natija, sezilarli hatoliklar bilan Modul dasturining barcha bo'limlari bóyicha tizimli, tola va chuqur bilimga ega bólishi, zarur dalillar bilan asoslay ushi, ammo bitta oz kamchiliklar bilan; o'zlar fikrini isbotlashda yoki boshqa ishvariylar materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta ushi; laboratoriya ichlarini bojaradi, reaksiyalarni yozadi, kerakli xulosalarni chiqaradi. o'zlar fikrini isbotlashda yoki boshqa ishvariylar materialni bayon qilishda yuzaga kelgan noaniqliklarni mustaqil bartaraf eta ushi; modurning toyanach tushunchalarini bilishi, qisqa vaqt ichida ilmiy va kasbiy vazifalarni qóyish hamda hol qilishda undan unumli foydalanishi; standart vaziyatlarda muammolarni oquv dasturi doirasida mustaqil hol qila ushi; amaliy rudalarikmalarni mustaqil ravishda bojara ushi (sifati va belgilangan soni jihatdan) va kompetensiyalarni egallashi, ammo bitta oz kamchiliklar bilan; amaliy mashg'ulotlarda normativ - huquqiy hujjatlarni yaxshi bilishini namoyish qilishi. | |

| | | | |
|-------|---|---|--------------------|
| | | uchtarbu bilimlarni yangi vaziyatlarda tóg'ri (lekin doim ham ratsional emlikas) qóllay ushi, bojarilgan ich natijalarini etarli dorajada rostiniylashitra umaganligi; modul dasturida tavsiya qilingan asosiy adabiyotlarni o'zlarlashitirishi; o'rganilayotgan modul bóyicha ishvariylar, konsepsiyalar va yónalishlar mohiyatini anglay ushi va o'g'liarga tanqidiy baho berichi; ishvariylar va amaliy mashg'ulotlarda sanamun semestr mobaynida ijodiy va mustaqil qamashishi, guruhli muhokamalarda faol bólishi, vazifalarni bojarishda yaxshi dorajaga ega bólishi lozim; | |
| 60-70 | D | «qoniqorli» sust natija, qópol kamchiliklar bilan Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida etarli bilim hajmiga ega bólishi; dastur doirasida tolik fikrlay umaydi, mohiyatini tushunadi, lekin toliq óg'zaki yoki yozma javob bermaydi. mavzu bóyicha savollarga javob berishda xatoliklarga yól qóyadi, aniq javob berolmaydi va javobini mantiqan asoslay umaydi. Laboratoriya ichlarini oqituvchi yordamini bilan bojaradi, reaksiyalarni yozadi, kerakli xulosalarni etarli dorajada chiqarmaydi. javob berishga yoki ayrim maxsus rudalarikmalarni namoyish qilishda qiynalganda, modul bóyicha asosiy tushunchaga ega ekanligini namoyish etishi; amaliy rudalarikmalarni (sifati va belgilangan soni jihatdan) mustaqil ammo hatoliklar bilan toliq bojara ushi; kompetensiyalarni mustaqil, ammo hatoliklar bilan egallashi; modurning umumiy tushunchalari bóyicha qisman bilimga ega bólishi va uni standart (namunaviy) vaziyatlarni hol etishda qóllay ushi; pedagog xodim yordamini bilan standart vaziyatlarni hol eta ushi; oqilayotgan modul bóyicha asosiy ishvariylar, konsepsiyalar va yónalishlar mohiyatini | 3 Qoniq arti |

| | | | |
|-------|----|--|---|
| | | | anglashi, o'g'irlarga baho bera uishi; |
| | | | ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda pedagog xodim rahbarligida qatnashishi, vazifalarni bajarishda etarli madaniyat darajasiga ega bo'lishi lozim; |
| 55-59 | E | «orta» - minim al natijaga teng | Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida jang'ammasiqtari bilim hajmiga ega bo'lishi; javob berishga yoki ayrim maxsus rudalarikmalarni namoyish qilishda qiyalganda va hatolarga yoi qoyganda. modul boyicha asosiy tushunchaga ega ekanligini namoyish etishi; amaliy rudalarikmalarni (sifati va belgilangan soni jihatdan) mustaqil emlikas va hatoliklar bilan toliq bojara uishi; kompetensiyalarni mustaqil emlikas va hatoliklar bilan egallashi; modulining umumiy tushunchalari boyicha qisman bilimga ega bo'lishi va uni standart (namunaviy) vaziyatlarni hol etishda qollay uishi; pedagog xodim yordami bilan standart vaziyatlarni hol eta uishi; oqilayotgan modul boyicha asosiy ishvaariyalar, konsepsiyalar va yonalishlar mohiyatini anglashi, o'g'irlarga baho bera uishi; ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda pedagog xodim rahbarligida qatnashishi, vazifalarni bajarishda etarli madaniyat darajasiga ega bo'lishi lozim; |
| 31-54 | FX | «qoni-» - minim al doraja-dagi bilim -larni uish uchun qoshi | Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida faqat ayrim fragmentlar bilimlarga ega bo'lsa; mavzu buyicha aniq toshavvurga ega emlikas, og'zaki yoki yozma javob bera umaydi. mavzu boyicha tushuncha yiq, laboratoriya ichlarini bojara- umaydi. reaksiyalarni yozaoi-moydi, kerakli xulosalarni chiqarolmaydi ilmiy terminlarni ichlata umasa yoki javob berishda jiddiy mantiqiy xatolarga yoi qoyssa; ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda passiv qatnashib, vazifalar bajarish madaniyatining past darajasiga ega bo'lsa; amaliy konikmalarga va kompetensiyalarga ega bo'lmasa, o'zlar xatolarini |

| | | | |
|------|---|--|--|
| | | m-cha mustaqil o'zlar ashtiris hi zarur | hatto pedagog xodim tavsiyalari yordamida ham toqirlay umasa. |
| 0-30 | F | «mutloq jang'a masii - qorsiz »- toliq takrori y o'zlar ash-tirikehi lozim | Davlat ta'lim standartlari (tolablari) doirasida faqat ayrim fragmentlar bilimlarga ega bo'lsa; Laboratoriya ichini bojaraolmaza. reaksiyalarni yozish boyicha umuman tushunchaga boimasa ishvaariy va amaliy mashg'ulotlarda passiv qatnashib, vazifalar bajarish madaniyatining past darajasiga ega bo'lsa yoki umuman bojaramasa; amaliy konikmalarga va kompetensiyalarga ega bo'lmasa, o'zlar xatolarini hatto pedagog xodim tavsiyalari yordamida ham toqirlay umasa. |
| | | | ORALIQ NAZORAT (ON) ONda talaba tomonidan modulning bir necha mavzularni o'z ichiga olgan bo'limi yoki qismini bo'yicha bilim va amaliy konikmalarni o'zlashtirish darajasi baholanadi. Patologik anomaliya moduli bo'yicha ON semestrda bir marta o'tkaziladi. ON ga JN bo'yicha tegishli kreditlarni to'plagan talabalar kiritiladi. ON kateadra majlisining qarori bilan yozma, og'zaki, OSI, yoki test (OSKE) shakllarida o'tkaziladi. ON da saralash bali (55 ball) yig'a olmagan talaba YAN (sinov) ga qo'yilmaydi. Oraliq nazoratni o'tkazish jarayoni kateadra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida davriy ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, oraliq nazorat natijalari bekor qilinadi va oraliq nazorat qayta o'tkaziladi. YAKUNIY NAZORAT (YAN) YAKuniy nazoratda talabaning bilim, konikma va malakalari |

| |
|--|
| modulning umumiy mazmuni doirasida baxolanadi. YAN patologik anatomiya moduli bo'yicha o'quv mashg'ulotlari tugaganidan so'ng, 3 bosqichda o'tkaziladi. 1 bosqich: kafedrada OSI ko'rinishida, 3 bosqich: test markazida test sinovi shaklida o'tkaziladi. Modul bo'yicha JNga berilgan kreditlarni to'plagan va ONdan o'lgan talabaga YANDa ishtirok etish huquqi beriladi. YANDa saralash balini (55 ball) yig'a olmagan talaba YANDan o'lmagan va moduli o'zlashtirmagan deb hisoblanadi (JNda kreditni to'liq yig'gan bo'lsa ham). |
| Ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida, yakuniy nazoratni o'tkazish jarayoni davriy ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartibari buzilgan hollarda, yakuniy nazorat natijalari bekor qilinadi va yakuniy nazorat qayta o'tkaziladi. |
| Kasalligi sababli yakuniy nazoratni topshira olmagan talabalarga fakultet dekani fannoyishi asosida, o'qishni boshlaganidan so'ng ikki hafta muddatda topshirishga ruxsat beriladi. |
| Semestr yakunida yakuniy nazoratda saralash balidan kam ball to'plagan talaba akademik qarzidor hisoblanadi. |
| Akademik qarzidor talabalarga semestr tugaganidan keyin qayta o'zlashtirish uchun bir oy muddat beriladi. SHu muddat davomida moduli o'zlashtira olmagan talaba fakultet dekani tavsiyasiga ko'ra belgilangan tartibda rektorning buyrug'i bilan talabalar safidan chetlashtiriladi. |
| Talaba nazorat natijalaridan norozi bo'lsa, modul bo'yicha nazorat natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekani bilan murojaat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekani taqdimnomasiga ko'ra rektor buyrug'i bilan 3 (uch) a'zodan kam bo'lmagan tarkibda apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi. |
| Apellyatsiya komissiyasi talabalarning arizalarini ko'rib chiqib, shu kunning o'zida xulosasini bildiradi. |

| |
|--|
| <p>Baholashning o'rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o'tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra mudiri, o'quv bo'limi hamda ichki nazorat va monitoring bo'limi tomonidan nazorat qilinadi.</p> <p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M.S. Abdullaxo'jaeva "Patologik anatomiya"/ Darslik. 1,2-qism, 10tin shiftda, 2012. 2. M.S. Abdullaxo'jaeva "Patologicheskaya anatomiya". Uchebnik. 1,2-tom, rus. 2012. 3. Robbins and Cotran Pathologic Basis of Disease. Professional Edition, 9e (Robbins Pathology) 9th Edition. 2015. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. B.A. Magrupov «Umumiy patologiya» dan dars o'tish uchun o'quv qo'llanma, 2010 y. 5. M.A. Palitsev, N.M. Anichkov «Patologicheskaya anatomiya». Darslik. 1-tom, Obshiy kurs. M., 2001 g. 6. M.A. Palitsev, N.M. Anichkov «Patologicheskaya anatomiya». Darslik. 2-tom, Chasin. kurs. M., 2001 g. <p>Internet saytlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.Pathology.com.uz. 2. http://www.ziyoue.com.uz 3. http://www.edu.uz 4. http://www.pedagog.uz 5. www.lex.uz 6. www.lma.uz |
|--|

SILLABUS

| To'liq nomi | Patologik anatomiya | |
|------------------------------|---|-------------------------|
| Kodi: | Kredit hajmi: 2 | Modul o'tilish davri: |
| | Shundan: | 5 - semestr |
| | 5 semestr-2 kredit | |
| | YAB - 0 | |
| Talim yo'nalishi | 609106600 - «Tibbiy biologiya» | 3- bosqich bakalavrlari |
| Modulning davomiyligi | | |
| O'quv soatlari | Jami soat: | 60 |
| hajmi: | Shuningdek: | |
| | maruza | 6 |
| | amaliy mashg'ulot | 24 |
| | mustaqil talim | 30 |
| O'quv modulining statusi | Klinik oldi modullar bloki | |
| OTM nomi. | Qorqolpog'iston Tibbiyot Instituti, A. Dosnazarov ko'chasi 108. | |
| manzili | | |
| Kafedra nomi | Patologiya | |
| Mazkur kursning o'quvchilari | Lektorlar F.I.SH. Orinbaev J.M.K. F.I.SH. Japbarberganova K.R. | E-mail: E-mail: |

16

| haqida ma'lumot | Sharibaev I.T. | |
|--------------------|---|--|
| Mashg'ulot va joyi | 401 xona | |
| Modulning mazmuni | <p>Modul dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standartlari va bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayoniga tatbiq etib, talabani nazariy ma'lumotdan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bajarishga o'tkazib va o'rnatilgan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan uyg'unlashtirgan holda mustaqil ravishda kasalliklarning etiologiya va patogenezini aniqlash uchun zamin yaratib beradi. Dasturning maqsad va vazifalarini ehtimol yakunda talaba patologiya modulidan olgan bilim va amaliy ko'nikmalarni klinik amaliyotda uyg'unlashtirib, etuk, raqobatbardosh, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lgan umumiy amaliyot shifokori bo'lib shakllanadi.</p> | |
| Prerekvizitlar | <p>Biologiya, gistologiya, normal anatomiya, normal fiziologiya fanlari nazariy qismi hisoblanadi.</p> | |
| Postrekvizitlar | <p>Patologik anatomiya moduli barcha klinik oldi va klinik modullari uchun nazariy zamin bo'lib xizmat qiladi.</p> | |
| Modulning maqsadi | <p>Kasalliklarning etiologiyasi, patomorfogenez, anatomo-morfologik asoslari, va ularning struktura asoslarini shuningdek, klinik-anatomik tahlil uslublarini o'rnatish, gistologik preparatlarni identifikatsiya va interpretatsiya qilish ko'nikmalarini egallash. patologo-anatomik xizmatning vazifalari va amaliyotda qo'llanadigan usullar bilan tanishtirish. Patologo-anatomik bo'limlarda yuritiladigan tibbiy hujjatlar bilan tanishish. Autopsiya va biopsiya ahamiyatini bilish va diagnoz tuzishni o'rnatish, o'lim haqidagi guvohnomani to'ldirish, klinik-anatomik tahlilni o'tkazishdan iborat.</p> | |
| Modulning | -hujayra, to'qima va a'zolarining yoshga nisbatan o'zgarishlari | |

17

| | |
|------------|---|
| vazifalari | <p>va ularning turli ta'sirlarga nisbatan javob reaksiyalarini tug'ri talqin qila bilish;</p> <p>-kasallikning har bir bosqichidagi umumpatologik jarayonlar morfologiyasi, bir-biridan farqini va oqibatlarini o'rganish;</p> <p>-kasalliklar etiologiyasi, patomorfogenezi, tiklanish jarayonlarining struktura asoslari, kasallik oqibati, kechki asoratlari bilan tanishtirish, kasallik patomorfozini o'rganish;</p> <p>-hujayra, to'qima va organlardagi kasalliklarda paydo bo'ladigan patomorfologik o'zgarishlarni klinik belgilari bilan solishtirib tahlil qilishni o'rganish;</p> <p>-patologik anatomsiya tarixini, rivojlanish etaplarini, eng muhim usullari asoslarini o'rganish.</p> <p>- UASHda klinik fikrlashni chuqurlashtirish;</p> <p>- autopsiya usulini ahamiyati va o'tkazish tartibi bilan tanishtirish;</p> <p>- biopsiya usulini ahamiyati va uning turlari, vazifalari va o'tkazish tartibini o'rganish;</p> <p>-klinik-anatomik tahlil qilishni o'rganish va vrachlar xatolarini bilish.</p> |
|------------|---|

| | |
|---|--|
| 7 | Fan dasturi Qoraqalpog' iston tibbiyot institutida ishlab chiqilgan va institutda muvofiqlashtiruvchi uslubiy kengashining <u>2024</u> yil <u>avgust</u> daqi <u>10</u> - sonly bayonimasi bilan maqullangan. |
| 8 | <p>Fan modul uchun ma'sullar:</p> <p>J.T. Orinbaev – Qoraqalpog' iston tibbiyot institute "Patologiya" kafedراسi mudiri, t.f.n.</p> <p>Shanibaev I.T. , Japbarbergenova K.R – Qoraqalpog' iston tibbiyot instituti "Patologiya" kafedra assistenti.</p> |
| 9 | <p>Taqrizchilar:</p> <p>D.A. Erimbetov - QTT "Bolalar xirurgiyasi" kafedراسi mudiri, t.f.n.</p> <p>R.R. Sabirov – RSH TTYIM Qoraqalpog' iston filiali bo'lim shifokori, t.f.n.</p> |